

Nyheter från Radiomuseet

Nr 169, februari 2023

Teknik och kultur i gemenskap

Med rymdklang från Ultraphon

Ultraphonen ger rymdklang från vanliga grammofonskivor genom att helt enkelt göra det möjligt att spela av samma spår med dubbla tonarmar med stiften placerade på ett kort avstånd från varandra.

Tekniken demonstreras här på en bärbar Ultraphon från 1928. Ljudkvaliteten är förvånansvärt hög!

<https://www.youtube.com/watch?v=Ens3JafuMgw>

Denna möjlighet var helt okänd för mig till dess att Radiomuseet den 29 december fick besök av Michal Zeithaml från Prag, som skrivit en hel bok om Ravitas och Ultraphon. Radiomuseet har en registrerad inspelning från Ultraphon och det är med Zigeunerprimas Lajos Kiss mit Orchester.

Ravitas i Tjeckslovakien var ett dotterbolag till Deutsche Utraphon AG som startade distribution av grammofonskivor under märket Ultraphon år 1929. Ravitas utgav företrädesvis album med tjeckisk musik.

Man konkurrerade då med märken som Parlophone och Odeon vilka alla senare konkurrerades ut av Columbia och His Master's Voice.

Lars Lindskog

Världsarvet Grimeton är på historiejäkt

1940-1950-tal. Grimeton Oskar Svensson och Ivar Ohlsson. Mastmålning.

Var din farfar här på 1920-talet och byggde radiostationen? Eller i Yngeredsfors kraftstation som försåg radiostationen med den elektricitet som behövdes för att sända telegrammen med långvåg till Long Island, NY? Satt din mamma på telegrafstationen i Göteborg? Var det din gamla granne som såg till att telegrammen kunde tas emot på stationen i Kungsbacka? Hade du kanske din praktik som student här på radiostationen under perioden 1950-1980? Var det du som krattade gångarna så här alltid var snyggt och prydligt? Eller var Grimetons telegramförbindelser din länk till nära och kära på andra platser i världen? Eller var det här din pappa och mamma blev blyxtförälskade och din historia börjar?

Nu letar Världsarvet Grimeton efter ännu fler historier till sitt arkiv och för att hitta dem bjuder man in alla som har bilder, gamla kvitton, telegram eller kanske ett kärleksbrev att höra av sig till radiostationen.

Kontakt

Cornelia Magnusson Verksamhetsutvecklare
073 029 14 43 cornelia.magnusson@grimeton.org

Julaftonfirandet på Grimeton blev inställt

Julaftonsändningen ställdes in. Inte pga av några tekniska problem utan för risken att covid 19 skulle spridas. Mera information om läget återfinns på hemsidan www.alexander.n.se

Radiomuseet håller stängt under lördagar

Vi har för alltför få personer som kan tänka sig att ställa upp som helgvärdar. Därför har vi beslutat att hålla Radiomuseet stängt under lördagarna fram till den 1 april. Vi är mycket tacksamma om fler medlemmar kan tänka sig att ställa upp på lördagar så att vi åter kan hålla öppet under 6 dagar i veckan.

Jeanette Nilsson
Ordförande

Meddelande från Radiostiftelsen

Stiftelsen för forskning och utbildning inom radio- och teletekniken och dess historia

Söker du stipendium för projekt eller forskning inom radio- och telehistoria?

Radiostiftelsen hjälper dig genom att årligen dela ut stipendier med ändamål att främja forskning, utbildning, information och annan förmedling av kunskap om radio- och teletekniken och dess historia. Stipendierna är avsedda att finansiera hela eller delar av projekt inom stiftelsens verksamhetsområde.

OBS! Ansökningar skickas senast 31 januari 2023 till info@radiostiftelsen.se

All information om årets utlysning finns på: www.radiostiftelsen.se

Lennart Nilsson

Kalendarium 2023

18/3 Årsmöte
10/6 Vårmöte
16/9 Höstmöte
9/12 Vintermöte

Elgars Enigmavariationer

Anna-Marie Helsing dirigerar här Göteborgs symfoniker

Skärmdokument från konserten

Edvard Elgar (1857-1934) slog igenom internationellt som kompositör år 1898 med sina Enigmavariationer. Det är 14 variationer över ett tema som han kallade Enigma (gåta) där varje variation hänför sig till någon av hans gåtfulla vänner. En av dessa var hans hund som var en bulldog.

Konserten inleds med ett andante som ger en presentation av gruntemat. I variation nr 9 adagio presenterar han ett underbart tema som han kallar "**Nimrod**". Denna sats framförs inte sällan separat.

På GSO-play ligger ett mycket intressant framförande för barn, här dirigerat av Anna-Marie Helsing och med den franske tecknaren och animatören Gregoire Pont, som under konsertens gång ritat teckningar av det som skildras i musiken till barnens stora förtjusning.

Berättare är skådespelaren Klara Zimmergren känd från Mia & Klara på TV. Hon förklarar på ett livfullt sätt vad som kommer att hända. Allt detta kan man ta del av i en helt unik inspelning från 2018 via denna länk:

<https://www.gso.se/gso-play/klipp/de-gatfulla-vannerna/>

Men det går också bra att lyssna till all denna musik under en helt vanlig konsert via denna lovordade inspelning från Warszawa med Jacek Kasprzyk som dirigent.

<https://www.youtube.com/watch?v=vLNLvcBmoqo&t=74s>

Lars Lindskog

Energifrågan var löst redan år 1905

Vindelektricitetsverk
System Prof. la Cour.
Enda system som har vunnit stor framgång i praktiken.

**KJEFLINGE
SÖCKERFABRIK**

Billigaste belysning och kraftöfverföring. • • •
• • • Enklaste kombination med pumpstationer.
Driftkostnader incl. 10% amortering och 5% ränta
cirka 1,5 öre pr hästkrafttimme. Ingen maskinist.

Hessleholms Mek. Verkst. A. B.
samt
Ingenlör Ed. Abegg.
Malmö.
Förfrågningar besvaras af den sendre.

Billigaste belysning och kraftöfverföring
Enklaste kombination med pumpstationer
Driftkostnader incl. 10% amortering och 5%
ränta cirka 1,5 öre pr hästkrafttimme
Ingen maskinist

Digitalisering av ljudband på SR

Digitalis finns ju även i naturen

Bild Håkan Lindberg

En värdefull digitalisering av Sveriges Radios ljudband genomfördes under åren 1990-2013. Totalt var det 25 personer engagerade i detta arbete.

Denna digitalisering gav möjlighet att rädda värdefulla inspelningar till kommande generationer.

Det handlar om olika typer av magnetisk inspelningsteknik som använts genom åren och som inleddes med stålbandstekniken år 1935 och slutade med den avancerade analoga och digitala bandteknik, som utnyttjades fram till år 2000 då SR gick över till att lagra allt ljud digitalt.

Vår medlem Håkan Lindberg beskrev detta omfattande arbete i en artikel införd i tidningen Monitor i augusti 2011. Denna artikel finns att läsa på Håkans Lindbergs hemsida.

www.mikrofonen.se

Artikeln återfinns man under fliken Publicerat: SR digitaliserar alla analoga ljudband

Från speldosa till MP3-spelare

På Tekniska Museets hemsida ligger en flik som innehåller en verkligt fin översikt av ljudinspelningens utveckling. Detta är en bra överskådlig sammanställning.

<https://www.tekniskamuseet.se/lar-dig-mer/ljudets-utveckling/>

Centrum Radio

På filmarkivet hittar vi några trevliga filmer från rundradions barndom. Vi får bl.a. göra ett besök vid tillverkningen av radioapparater i Centrum radiofabrik under 1940-talet liksom en film från ett besök i radiostaden Motala med sin Luxorfabrik.

<https://www.filmarkivet.se/movies/vi-ha-hort/>

Radiomuseet söker en TV-reparatör

Radiomuseet har en stor samling TV-mottagare av äldre typ med bildrör. Dessa är efterfrågade i samband med filminspelningar då de hyrs ut. I många fall lägger man på en digital bild under inspelningen vilket innebär att apparaten inte behöver fungera.

I vissa fall vill man att de skall fungera. Det kan vara under filminspelningar men kan även gälla under våra egna utställningar som t.ex. under Bokmässan eller i Radiomuseets vardagsrum från 1960-talet. Då är det viktigt att de fungerar väl och tillförlitligt.

Radiomuseet söker en tekniker som är intresserad av att reparera sådana TV-mottagare som volontär. Det kan gälla såväl svart/vita- som färg-TV modeller. Om Du skulle vara intresserad av att arbeta med detta så hör av dig så hjälper vi dig att komma igång med det.

Göran Jonsson

Områdesansvarig TV

Rundvandring på Radiomuseet

En verkligt professionellt gjord film skapad av journalisten Yuriy Novostavskiy från Ukraina i augusti 2017 under ett besök på Radiomuseet.

Här är länken och filmen:

https://www.youtube.com/watch?v=Q8_TIM2rbPM

Yuriy Novostavskiy

yuriy@novostavskiy.kiev.ua

Vårens kurser

Radiohistoriska Föreningens/Radiomuseet planerar för kurser för våren 2023!

Observera nedanstående information är preliminär. Bevaka nästa nummer av NFR för ev. ändringar!

Experimentkvällarna med Arduino har tyvärr måst förskjutas till att starta vecka 14! Vi planerar hålla 7 st. 2 timmars träffar på onsdagar kl. 18 – 20 med start 2023-04-05!

Syftet med experimentkvällarna: Dessa experimentkvällar vänder sig till dig som inte redan har börjat experimentera med Arduino, men som skulle vilja komma över de inledande svårigheterna att komma igång med egna Arduinoexperiment.

Kursmaterial: Vi kommer att använda ett standardiserat kursmaterial (Official Arduino Starter Kit) som ingår i kursen (värde ca 1000kr).

Kursdeltagarna måste dessutom ha tillgång till en dator som Du kan installera programmeringsmiljön som kallas ”IDE” på. Helst bör Du ha en bärbar dator med en ledig USB-port och Windows 10 eller senare version, som du kan ta med till experimentkvällarna. Om inte alla har en bärbar dator så får vi försöka samsas om de datorer som kommer att finnas. Museet har dessutom ett par datorer att låna ut under experimentkvällarna.

Kurslokal och arbetskvällar: Vi kommer att hålla till i Hugo Hammars sal på Radiomuseet på Anders Carlssons gata 2 på Lindholmen. Preliminärt blir det 7 experimentkvällar på tider enligt ovan.

Kostnad för deltagarna: För medlemmar i Radiohistoriska Föreningen blir avgiften 1400 kronor (för icke medlemmar 1700 kronor). Då ingår allt kursmaterial inklusive kursbok utom den PC dator som behövs för utvecklingsplattformen.

Kurslokalen har tillgång till internet WiFi och/eller kabel så att nödvändig programvara kan laddas ner eller uppdateras.

I kurslokalen finns tillgång till mätinstrument som kan användas vid behov:

Eftersom alla experiment utförs med hjälp av kopplingsplatta för trådbygging behövs ingen lödkunskap för att gå kursen. Skulle trots allt lödning bli nödvändigt t.ex. för att laga en tråd som gått av finns lödutrustning i anslutning till kurslokalen. Max antal deltagare är ca 10.

Kursledare Peter Håkanson med Lennart Nilsson som biträdande.

Endags kurs om elektronrör och användning av rörprovare

Kursinnehåll: Om elektronröret och dess historia, viktiga rörparametrar och vad som är väsentligt att mäta upp. Översikt av de vanligast förekommande rörprovorna och demonstration av Radiomuseets provare som är ett tiotal olika modeller. Praktisk handledning i användning av AVO:s kvalificerade rörprovare (AVO 3, AVO 4 och AVO 163).

Kurslokal och tid: Vi kommer att hålla till i Hugo Hammars sal på Radiomuseet på Anders Carlssons gata på Lindholmen. Kursen planeras till söndag 12/3 med söndag 26/3 som reservdag ifall den första dagen blir fulltecknad. Räkna med att tidsåtgången blir kl. 12:00 till ca 16:00

Kostnad för deltagarna: För medlemmar i Radiohistoriska Föreningen blir avgiften 300 kronor (för icke medlemmar 600 kronor). Då ingår kursmaterial (inklusive rör) och tillgång till rörprovare. Antal deltagare vid varje kurstillfälle är begränsat till 8 personer p.g.a. tillgången till rörprovare.

Kursledare Lennart Nilsson

Lennart Nilsson

kurser@radiomuseet.se

Radiomuseet på youtube

Här finns antennbytet och andra sevärda youtubefilmer

Genom åren har det tillkommit en rad med youtubefilmer från Radiomuseet, som Viktor Ohlsson har lagt in lätt åtkomliga från vår hemsida eller direkt via denna länk:

<https://wordpress.radiomuseet.se/youtubefilmer-om-radiomuseet-i-goteborg/>

Här några glimtar från invigningen av Radiomuseet för 28 år sedan

Carl-Axel Wannerskog intervjuas i västnytt på Radiomuseets invigningsdag 1994-03-05

https://youtu.be/_VLpgn45IW0

Robert Wallander intervjuas dagen före invigningen

https://youtu.be/YE8TihSIL_A

Hans Börjesson intervjuas dagen innan invigningen

<https://youtu.be/TXKF3ZiONo0k>

Till minne

Bernard Anderson har lämnat oss

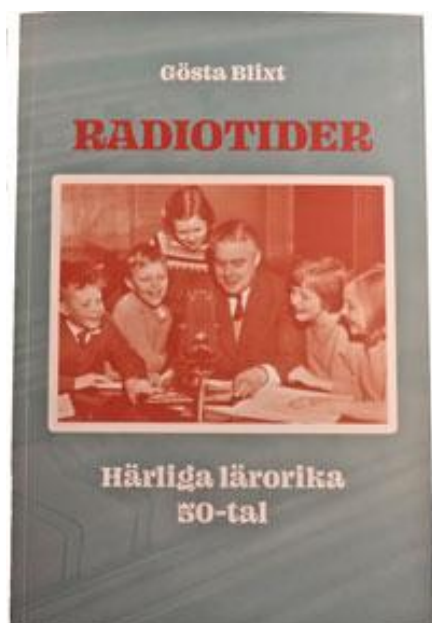
Vår medlem Bernard Anderson, som under många år drev sin välkända verkstad på Bangatan 62, har avlidit efter en kort tids sjukdom. Bernard var en mycket duktig tekniker som klarade att reparera det mesta som handlade om hemelektronik. Radiomuseet hade mycket stort utbyte av kontakten med Bernard, som utgjorde ett stöd för vår verksamhet inte minst när vi fick förfrågningar om vi känner till någon som reparerar hemelektronik. Då kunde vi alltid lugnt hänvisa till Bernard på Bangatan. Våra tankar går i denna stund till Bernards familj.

Lars Lindskog

Lästips

Härliga lärorika 50-tal

Svordomar på plastband när radion var ung

Hur var det att göra radioprogram på den gamla goda tiden? Både knepigt och fröjdefullt enligt en nyutkommen bok, Radiotider av Gösta Blixt.

Manuset till Radiotider låg i en låda i 30 år innan det nu publicerats. Gösta Blixt arbetade med radio för barn och ungdom under dess storhetstid på 50-talet. Han ger en bild av en härlig pionjärtid, där tekniska svårigheter var till för att övervinnas.

Det fanns en enda radiokanal i Sverige, som alla lyssnade på. Direktsända program från Radiotjänsts studio var det som gällde. Att spela in någon annanstans var ett stort företag som krävde inspelningsbil och tekniker. Först spelades in på lackskivor men sedan kom magnetband av plast, som kunde klippas och redigeras. Det var en revolution, men banden var dyra och måste hushållas med.

När Gösta för skolradion skulle göra en intervju med den dåtida kändisen Starke Arvid Andersson, lyckades han utverka magnetband. Det var tur eftersom Arvid svor i varje mening. Svordomarna klipptes bort men sparades på ett särskilt band. Banden förväxlades och det var svordomarna som spelades upp för Sveriges skolbarn.

När Gösta Blixt skriver om inspelningar han minns passerar många kända namn revy men han lyfter också fram medarbetare i det fördolda, till exempel sekreterare och tekniker som förblev okända för radiolyssnarna.

En högaktuell programidé som kläcktes på den tiden är Adventskalendern. Och när Gösta Blixt efter radiotiden blev barn-TV-chef, tog han beslutet att fortsätta sända Kalles Ankas jul på julafton i TV. Programmet var ifrågasatt på den tiden men Göstas egna barn fick ett avgörande ord med i laget – till Kalles favör.

Det är fröjd och pionjärglädje över de gamla radiotiderna. Gösta Blixt saknade dock någon gång sitt älskade tidigare jobb som skollärare på landet. Och det han verkligen ångrade var att han filade bort sin breda värmländska när han kom till radion.

Boken är publicerad av Göstas dotter Margareta Beckerus via Förlags AB Björnen och kan där köpas för 140:- www.bjornen.se .

Inspelningsbil

Rekordår för svensk elexport

✂ I Göteborgs-Posten 14 januari läser vi följande:

Energi: Sverige exporterade under 2022 mest el av alla länder i Europa, enligt siffror från Svenska kraftnät.

Det har varit ett rekordår. 2021 exporterade vi 25 terawattimmar (TWh), det var högt. Nu ser vi en kraftig ökning till 33 TWh, säger Niclas Damsgaard, strategichef på Svenska kraftnät.

Under 2022 sålde Sverige el för över 30 miljarder kronor. Totalt producerades 170 terawattimmar (TWh) el förra året, också det ett rekord.

Det är vindkraften som gör att överskotten och exporten ökar. Men den har kommit mest i norra Sverige så stabiliteten i systemet är fortfarande en utmaning ibland, säger Damsgaard. (TT)

Radion i mitt liv

Under sommarmötet den 11 juni presenterade Elin Franzén sin avhandling som handlar om radiolyssnandet och bygger på omkring 200 personers förmedlade radioerfarenheter. Som medlem i Radiohistoriska föreningen kan du gå in via Radiomuseets hemsidan och lyssna till föredraget.

Hennes bok kan läsas i pdf-format via följande adress:

http://mediehistorisktarkiv.se/wp-content/uploads/2021/10/franz%C3%A9n_radio.pdf

Svensksändarna

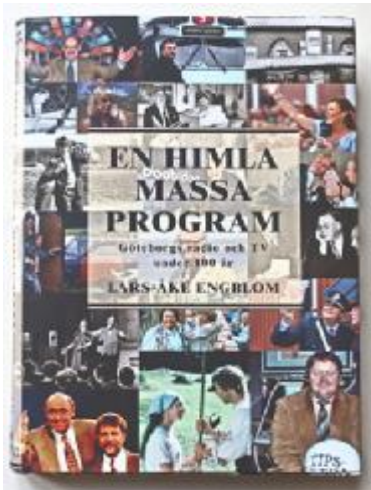
En alldeles nyutkommen bok sammanställd av Stig Granfeldt handlar om radiosändningar på svenska från utlandet. Boken är utgiven av Sveriges DX-förbund med stöd av bl.a. Johan Berglunds minnesfond och Radiostiftelsen.

Radiosändningarna på svenska som hade sin höjdpunkt på 50, 60 och 70-talen har idag upphört helt och hållet. Man skulle kunna tro att motsvarande program skulle ha ersatts av internetsändningar, men så är inte fallet. Information från utlandet förmedlas numera av utrikeskorrespondenter från våra svenska dagstidningar och etermedier och inte av ländernas egna nyhetsförmedlare.

För 300:- erhåller man medlemskap i Sveriges DX-förbund + denna bok samt medlemstidningen DX-Aktuellt i pdf-format. Önskas medlemstidningen DX-Aktuellt i pappersformat är priset 375:- Detta går att beställa här:

https://dxkop.sdx.se/?fbclid=IwAR0gnozJNwCtJmt58iFp_OzahSxYNIjPBAnFLV21ZI8sFrpBMlu0fHCz-G4

Radio och TV från Göteborg

I en spännande bok skildrar Lars-Åke Engblom Göteborgs Radio och TV under 100 år. Boken som är på 264 sidor berättar om vad som hände inom detta område alltsedan 1920-talet fram till våra dagar och det är verkligen otroligt mycket.

Lars-Åke Engblom har arbetat som journalist och producent vid SR/SVT i Göteborg och var under åren 2002-2010 professor i medie- och kommunikations- vetenskap vid Jönköpings högskola.

Boken är utgiven av UniversusAcademic Press år 2020 och finns att köpa via Adlibris för 240:-

Radiotjänst 1925-30

Artikel av Peter Dahlén, professor i medievetenskap vid universitetet i Bergen, som handlar om de första åren då radioprogrammen inte kunde spelas in utan allt fick sändas direkt.

https://www.nordicom.gu.se/sites/default/files/kapitel-pdf/dahlen_0.pdf

Amatörradionyhetera

Amatörradionyhetera är en verkligt informativ hemsida med löpande information om aktuella frågor inom amatörradio och DX-lyssning. Där finner man all aktuell information om vad som är på gång inom området i landet. Hemsidan innehåller även en lång rad med spännande länkar.

Redaktionellt ansvarig är vår medlem Erik Nyberg. Löttorp SM7DZV.

Adressen är:

redaktionen@hamnews.se.

Hemsidan finns här:

<https://www.hamnews.se/>

Denna förening är värd en stor eloge för att ha skannat in många ovärderliga radiotekniska tidsskrifter från 1920- och 30-talen d.v.s. just den tid då rundradion utvecklades explosionsartat och då även icke tekniska tidningar informerade om hur man själv kunde lösa sitt behov av att kunna lyssna på rundradiosändningar från när och fjärran till en överkomlig kostnad.

<https://www.aef.se/Amatortidningar/Amatortidningar.htm>

Coronaläget i Västra Götaland

För att bedöma risken för att smittas av covid-19 kan statistik över antalet coronapatienter i intensivvård på IVA-avdelningarna vara av värde. Där ligger i skrivandets stund under tio patienter medan ineliggande patienter verkar ha nått toppen och nu åter sjunker snabbt.

<https://www.vgregion.se/covid-19-corona/statistik-covid-19-i-vastra-gotaland/>

Museibutiken

Bo Carlsson, som är ansvarig för museibutiken på Radiomuseet, finns normalt tillgänglig under eftermiddagar, vardagar. På onsdagar är det öppet 13-17. Andra tider kommer affären bara att kunna öppnas om det finns funktionärer som har tid att vara med.

Bo Carlsson

bo.carlsson@bredband2.com

Telefon: 070-630 75 68

Stenkakor till salu

Radiomuseet har åter fått in många 78-varvsskivor. Vi arkiverar och registrerar dessa i vår databas där de är sökbara, Antalet registrerade skivor är idag är 3050 stycken. De dubletter vi får in säljer vi för 20:- per styck.

Hela samlingen med 78-varvsskivor är sökbara i databasen:

<http://radiomuseet.se/databas/web/ext/databaser/>

De 78-varvsskivor som ligger ute till försäljning kan sökas via

http://radiomuseet.se/databas/web/ext/databaser/skivor_till_salu.html

Dessutom har vi ett flertal dubletter på 78-varvsskivor som tillhör arméstabens kurs i radiosignalering (morse). Dessa skivor skänker vi bort om det om någon som vill ha dem hör av sig. Annars kommer de att kastas senare i vår.”

OBS:

Vi sänder inga grammofonskivor per post utan dessa måste avhämtas på museet.

Vi lägger inte ut inspelad musik av upphovsrättsliga skäl men den kan avnjutas via vår besöksdator på museet.

Viktor Ohlsson

viktor.ohlsson@von.pp.se

Dublettböcker från biblioteket till salu

Det finns en lång rad dublettböcker till salu billigt på Radiomuseets bibliotek.

Du återfinner dessa via följande länk:

<http://radiomuseet.se/databas/web/ext/databaser/bocker.html>

POPULÄR RADIO bortskänkes. Det gäller hela årgångar 1936-1953 (några enstaka nummer saknas). Totalt c:a 200 nummer. Avhämtas på museet.

Allt kan beställas via info@radiomuseet.se eller direkt från mig.

Lars Quiding

larsq@bahnhof.se

Hjälp med reparationer

Christer Aronsson i Lindome

Jag driver sedan starten 1981 min firma, Lindome Radio & TV-service, i Lindome söder om Mölndal och utför reparationer och service på det mesta inom elektronik, Jag har stor erfarenhet av äldre och nyare radioapparater, stereo, HiFi, skivspelare, bandspelare, video, PA och gitarrförstärkare men reparerar inte platt-TV.

Tel: 031-795 31 10, Mobil: 0736-743103, E-post: lindome.radio@telia.com

Mats Larsson i Väröbacka

Mats Radio & TV Service utanför Varberg. Företaget arbetar med radio och TV-reparationer. Mats beskriver sig själv som envis och noggrann och vill att allt skall fungera.

Det går att kontakta Mats Larsson via telefon **070 351 47 75** eller via e-post: MRTV@tek.com

Ulf Nilsson, Stockholm

Jag reparerar rörradioapparater och har min verkstad i Bagarmossen. Du kan kontakta mig via telefon 070-400 55 88 eller via e-post un.radioservice@gmail.com.

Electrokit Sweden AB Elektronikbutik i Malmö, Sverige

Adress: Västkustvägen 7, 211 24 Malmö

Telefon: 040-29 87 60

Grammofonnålar, pickuper och mycket annat

Svalander Audio AB

www.svalander.se

Tema Elektronik

Tema Elektronik Technica AB, Nordostpassagen 7, 413 11 Göteborg Telefon 031-428690,
E-post: magnus@temaelektronik.se Öppettider: vardagar 09:00 – 17.00

Tema Elektroniks butik är belägen på Nordostpassagen 7 i Göteborg, där har den legat alltsedan starten 1983. Under dessa år har vi levererat elektronikkomponenter och alla typer av tillbehör därtill.

Till oss vänder sig företag, skolor, kommun och privatpersoner både via butiken och per postorder. Idag lagerförs 13500 artiklar och hittar du inte vad du söker är du välkommen att kontakta oss - via våra leverantörer har vi tillgång till ett mycket stort antal produkter.

Elektrolytkondensatorer mm säljs av

LH Musik & Audio AB

Atlasvägen 55, NACKA

08-718 00 16 Öppet 10-15 vardagar

lhmusik@gmail.com

KOM ALDRIG MED OANMÄLDA GÅVOR TILL RADIOMUSEET

Hjälp med mediaöverföringar

Min butik RE*STORED i Spinneriet Lindome har nu ny adress Göteborgsvägen 473 i Kungsbacka. Vi är ombud för Uppsala Bildteknik och kan erbjuda deras tjänsteutbud i Västsverige. Bland Uppsala Bildtekniks kunder finns filmbolag och museum och företaget har fått Bäst i Test av tidningen Ljud & Bild för sin överföring av smalfilm. RE*STORED beräknar pris, hjälper dig till rätt val och transporterar filmerna personligen till och från labbet i Uppsala. Vi överför även videoband, diabilder och ljudband. Företag, föreningar och andra organisationer kan anlita oss för att berätta och visa vad man kan göra med gammal film och varför man inte bör vänta längre. Ta gärna en titt på vår hemsida, ring 0700-928052, e-posta till info@restored.se och besök oss i butiken i Kungsbacka. Den ligger efter Gamla Riksvägen c:a 2 km. från Freeport i riktning mot Lindome. **Sven Östlind Hemsida: www.restored.se**

BGA Videoproduktion

-Ett familjeföretag sedan 1993

bgafotobutik.se | bgafotocenter.se | Skriv ut | Sök på BGA Video

Frågor & svar | Om oss | Prislista | Butiker | Kontakta | Nöjda kunder | Framkalla bilder

Smalfilm/Super 8 till DVD/USB	Videoband (VHS) till DVD/USB	Diabilder/legativ till DVD/USB	Ljudband till CD/USB
--------------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------------	-----------------------------

Videoband (VHS) till DVD

Låt oss bevara dina bästa minnen

Vi på BGA Videoproduktion AB är experter på att göra om gamla videoband till DVD eller USB-minnen. Varje år vänder sig tusentals familjer till oss för att få hjälp med sina VHS, Hi8 & miniDV. Gör det du också!

Hur du gör för att anlita oss

Vårt motto är att det ska vara enkelt att göra om sina videoband till DVD eller annat digitalt format. Det enda du behöver göra är att ta med dina filmer till vår närmaste butik. På plats i butiken går vi tillsammans med dig igenom allt du behöver veta. Du får alltid ett kostnadsförslag när du lämnar ditt material till oss. -Hitta närmaste butik-

Ovanlig bandtyp? Inga problem...

Det spelar ingen roll vad du har för typ av videoband. Vi tar emot (nästan) alla format som har funnits på marknaden.

Exempel på format vi hanterar:
8mm, Betacam SP, Betacam SX, Betamax, Digital8, Digital Betacam, DVCAM, HDV, Hi8, microMV, miniDV, MPEG IMX, U-matic, Video8, Video 2000, VHS-C, VHS & S-VHS.

Läs mer...

- Beställningsinformation
- Hi8 till DVD & USB
- Räntefri avbetalning

Frågor?

☎ 010-10 19 160

Vardagar 9 - 18
Lördagar 9 - 15

Vi som svarar på dina frågor

Besök närmaste butik

- Gävle
- Göteborg
- Jönköping
- Malmö

BEVARA DINA MINNEN!

Överför dina äldre ljud- och videospelningar med familj, släkt och vänner till CD eller DVD. Det är ofta en uppskattad present. Vi på Sveriges Ljudmigreringscentrum arbetar med att bevara svenskt kulturarv. Vi hjälper dig gärna att överföra dina inspelningar till CD, DVD eller annat digitalt format för att bevara dem in i framtiden.

PRIS-EXEMPEL 2009

Video till DVD

Har du VHS, VHS-C, SVHS, Hi8, Video8 eller filmer i andra format från brettspår, dospålslutningar, resor eller andra aktiviteter som du önskar få överförda till DVD?

PRIS FRÅN 100 KRONOR/BAND

Ljudinspelningar till CD

Har du ljudinspelningar på kassetband, rullband, tråd, DAT eller annan äldre teknik som du skulle vilja överföra till CD?

PRIS/ENHET:
KASSETTBAND 60 MIN TILL CD: 120 KRONOR
RULLBAND TILL CD FRÅN 250 KRONOR

www.ljudmigrering.se

[Migrera = Flytta, Överföra]

Sveriges Ljudmigreringscentrum är ett tillgängligt kompetens- och servicecenter för överföring av ljud och video. Vi erbjuder också en rad andra tjänster, såsom restaurering och tillagring av gamla filmer och filmer.

SLC
Sveriges Ljudmigreringscentrum

Svenskavägen 10
372 50 Västerås
Telefon: 0700-928052 | Fax: 0700-928053
www.ljudmigrering.se

Söker du radioscheman?

Medlemmar hämtar hem inskannade scheman från Radiomuseets hemsida

Serviceinformation finns från följande tillverkare: Luxor, Radiola, Centrum, Kungs, Aga, Concerton samt fartygsradio är nu inskannade och tillgängliga digitalt. Medlemmar i Radiohistoriska Föreningen i Västsverige har full tillgång till informationen via den interna medlemssidan på: www.radiomuseet.se/medlem

Login hittar Du på ditt medlemskort.

Om du inte är medlem kan du se hur du blir det via länken nedan:

<http://wordpress.radiomuseet.se/medlemssidan/bli-medlem-i-radiohistoriska-foreningen-i-vastsverige/>

För Luxor har det nyligen tillkommit ett flertal scheman för de äldsta apparaterna.

De inskannade servicehandböckerna finns tillgängliga för medlemmar via den interna medlemssidan, men också för övriga via Områden /Rundradio/ Servicehandböcker. De som inte är medlemmar kommer dock inte åt beskrivningar och kretsscheman. För att komma åt dem måste man kunna logga in på den interna medlemssidan.

Nu kan man också söka på serviceinformationen i en sökruta överst på sidan. Där kan man få träff på även det som inte är inskannat. Man kan också begränsa sökningen till inskannat material.

Servicehandböcker

Sök efter serviceinformation. Om "PDF finns" är markerad får man endast träff på de typer där inskannad information finns.

Fabrikat: Typ: PDF finns:

Eller klicka på pärmarna nedan. Där finns endast de typer där det finns inskannade dokument.
Beskrivningar och scheman är endast tillgängliga online för medlemmar. Om du inte redan är medlem kan du klicka [här](#) för att se hur du blir det.

**Kopplingsscheman Luxor radio
1926-1945**

**Servicehandböcker Luxor radio
1946-1966**

**Seviceböcker Radiola
1929-1948**

Om man vill ha information som inte är inskannad, eller om man inte är medlem, så kan man kontakta museet för hjälp med att kopiera den mot ersättning. För att komma åt inskannade beskrivningar och scheman är medlemskap att rekommendera. Då stödjer du också museets verksamhet.

Nils Pihlgren / Lars Quiding / Viktor Ohlsson

Antique Radios

Schematics, Pictures – För medlemmar I Radiomuseum.

www.radiomuseum.org

En bra holländsk hemsida

För den som söker ett radioschema till en radio så finns det en site där man kan ladda ned ett sådant utan kostnad. Det enda man behöver göra är att registrera sig. Siten innehåller kanske inte så många svensktillverkade apparater men desto flera från kontinenten. <http://www.radiotechniek.nl/>

Scheman från Amerikanska radioapparater

Här hittar man massor av scheman från Amerikanska radiotillverkare

<http://www.nostalgiaair.org/Resources/>

Tipstack till Masse Andersson

Application Notes från Sylvania 1960

http://frank.pocnet.net/other/Sylvania/Sylvania_ElectronTubeApplicationNotes_1960.pdf

Erbjudande om begagnade rör

Radiomuseets rörförråd har många NOS-rör som ligger i sina originalkartonger.

Sedan har vi även många rör utan kartong liggande som är använda. Vi säljer ut dessa i rörsatser till kraftigt reducerade priser.

Till dessa priser kommer expeditionsavgift och frakt.

Rörtyp	Listpris	Antal	Summa
AZ1	120	5	150
EAA91 =6AL5	30	5	40
ECC81=12AT7	255	5	100
ECF80	30	5	40
ECF83	55	5	50
ECH84	35	5	40
EF50	45	5	50
EF9	100	5	100
EF80	35	5	30
EF183	30	5	30

EF184	30	5	30
EF91=6AM6	35/40	5	50
EL81	75	5	100
EL90=6AQ5	150	5	100
EL91=6AM5	35	5	50
5Y3GT	80	5	100
6AK5=EF95	35	5	50
6AU6=EF94	30/40	5	40
6H6 metall	35	5	40
6J6=ECC91	45/50	5	50
6V6 metall	170	5	150
6V6 GT	265	5	200
807	200	4	100
813	300	4	150

Ingvar Lund och Mattias Engström

Nytt!

Besök på Radiomuseet

På nyårsafton höll vi museet öppet och fick åtta besökare. En av dessa hette Hüseyin Öztürk, som spelade in denna trevliga film på museet och lade upp den på Youtube. Hüseyin Öztürk är född i Turkiet men arbetar idag i Göteborg som mjukvaruutvecklare. Se filmen här: <https://youtu.be/1EYDAOFINyg>

Tanken var att folk som kom tidigt för att parkera inför Göteborgs Postens fyrverkeri skulle kunna titta in till museet, men så blev det inte, trots flaggan och marschaller utanför. Däremot, tidigt på eftermiddagen, kom flera mycket intresserade besökare, som var väldigt imponerade av vår fina utställning. Nästan alla var utländska, och de var glada över att de hittade till oss. Det är så roligt när vi har besökare, det känns så meningsfullt!

Några medlemmar droppade in vid fyratiden, och det var verkligen roligt. Oftast när jag är värd har jag tid att göra lite administrativt arbete, men inte på nyårsafton, då var det full rulle hela tiden.

Det verkar som att nyårsöppet är något att satsa på.

Jeanette Nilsson

Följ Radiomuseet på Facebook

Jeanette Nilsson och Matts Brunnegård är våra två mycket aktiva redaktörer för Radiomuseets faceboksida. Deras inlägg kommer nu även direkt in på Radiomuseets hemsida och kan därigenom nå ändå fler läsare.

Jeanette och Matts kan vi nå här:

Jeanette Nilsson
jeanette62373@hotmail.com

Matts Brunnegård
gjutaren26@gmail.com

Länk till Facebook: <https://www.facebook.com/Radiomuseet-136495834874/>

Nyheter från Radiomuseet

Deadline för marsnumret nr 170 är onsdagen den 15 februari 2023.

Välkommen med bilder, kommentarer och inlägg till Nyheter från Radiomuseet!

Vidarebefordra gärna Nyheter från Radiomuseet till vänner och bekanta.

Sök tidigare nummer av Nyheter från Radiomuseet:

<http://radiomuseet.se/medlem/nyhetsbrev>

Lars Lindskog

lars@lalind.se

Audionen

Audionen utkommer med fyra nummer per år och distribueras via e-post i pdf-format på samma sätt som Nyheter från Radiomuseet till samtliga medlemmar som inte speciellt begärt att få Audionen i pappersformat. Detta kan man göra genom att sända ett meddelande till info@radiomuseet.se. De medlemmar som saknar e-postadress får automatiskt Audionen i pappersformat hem till sin brevlåda.

Deadline för Audionen nr 1 / 2023 är söndagen den 5 februari.

Jeanette Nilsson

audionen@radiomuseet.se

Följ Radiomuseet på instagram

Matts Brunnegård ansvarar för Radiomuseets instagramkonto. Har du någon bild till vårt konto så sänd den gärna med en kommentar till mig.

Matts Brunnegård

gjutaren26@gmail.com

Länk till instagramkontot

https://www.instagram.com/radiomuseet_goteborg/

